

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 30.—
za pol leta 15.—
za četrt leta 7.50
za 1 mesec 2.50

Posamezna številka 1 K.

Uredništvo in upravništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 50

Ptuj, 12. decembra 1920

II. letnik

Minister dr. Kukovec o položaju v Sloveniji.

Dopisnik zagrebškega „Jutarnjega Lista“ Matošić je imel z ministrom za socialno politiko dr. Kukovcem razgovor, ki se je nanašal na pravkar izvršene volitve v konstituanto.

Na vprašanje, da-li je zadovoljen z izidom volitev v Sloveniji, je dr. Kukovec odgovoril:

„Mi smo popolnoma zadovoljni, ker so sedanje volitve dokazale, da je bilo krivo mišljenje vseh onih, ki so še do včeraj verjeli, da ima dr. Koroščeva klerikalna stranka v Sloveniji večino. Dr. Korošec je od 40 mandatov dobil samo 14 mandatov ali $\frac{3}{8}$, dočim so ostale protiklerikalne stranke dobile 26 mandatov ali $\frac{5}{8}$. Naš cilj je bil, da prepričamo, da bi Koroščeva stranka dobila večino. To se nam je posrečilo.“

Na pripombe, da je izid volitev za konstituanto znatno različen od rezultata zadnjih volitev, ki so bile v Sloveniji za avstrijski parlament, je minister izjavil:

„Pri zadnjih volitvah v avstrijski parlament je imela klerikalna stranka malodane vse mandate v svojih rokah. Od naprednih kandidatov je bil izvoljen samo eden in sicer dr. Ravnihar. Sedaj smo zmagali, ker je SLS ostala v manjšini. Vidi se, da je s padcem bivšega režima nastopil med našim narodom preokret v političnem življenju širokih narodnih mas, ki so to posvedočile s pravkar izvršenimi prvimi svobodnimi volitvami v lastni državi.“

Na vprašanje, v koliko bodo sedanji rezultati volitev vplivali na sestavo nove pokrajinske vlade v Sloveniji, je dr. Kukovec pripomnil:

„Jugoslov. demokratska stranka, narodni socialisti in socialni demokrati bodo zahtevali, da se v Sloveniji sestavi nestrankska uradniška vlada brez politične primesi. Načrtujem se, da nas bodo v tem oziru podpirali tudi komunisti. Seveda bomo iskali tudi so-

delovanje klerikalcev, toda pod pogojem, da klerikalna stranka ne bo imela nobenega vpliva na upravo v deželi. Zahtevali bomo, da se v Sloveniji obrazuje izvenstrankarska vlada in uverjeni smo, da nas bodo v tem pogledu podpirali vsi narodni elementi, ki žele, da se ozdravi politično, kulturno in gospodarsko življenje tako v Sloveniji, kakor v vsi Jugoslaviji.“

Glede skupnega nastopa demokratov, radikalcev, kmetijskih strank in muslimanskih organizacij v konstituanti je pripomnil dr. Kukovec:

„Konture take parlamentarne konstelacije se sicer res že kažejo, vendar pa se doslej še niso vršila nobena pogajanja. Nadejati pa se je, da bodo politične skupine, ki uvidevajo nujnost državne ustave, čutile potrebo medsebojnega vzajemnega delovanja.“

Gospodarstvo.

Žveplovoapnena ali kalifornijska brozga.

V Ameriki rabijo kmetovalci že več let žveplovoapneno brozgo z velikim uspehom proti raznim boleznim in škodljivcem sadnega drevja in vinske trte. V novejšem času se porabi v isti namen in z dobrim učinkom mnogo tega sredstva tudi v Evropi. Posebno priporočajo vinarski strokovnjaki mazanje trt, predno prično odganjati, kakor učinkuje žveplovoapnena brozga proti plesnobi na trti prav dobro, zlasti če se spopolnjuje to delo s poletnim zatiranjem te bolezni.

Žveplovoapnena brozga se pripravlja s kuhanjem apna in žvepla na vodi. Ona ima rdečkasto do temnorjavo barvo. Žveplove spojine so v zvezi z apnom učinkujoči del te brozge.

Žveplovoapneno brozgo je shraniti v dobro zaprtih, lončenih, steklenih, kositrastih, železnih ali lesenih posodah, ker se na zraku rada pokvari. Bakrene posode pa razjeda.

ljnja. Živel je veselo dalje, obiskoval gledališča, se vozil v kraljev vrt, ter dajal tam ubožcem denarje, kar je bilo lepo; vedel je še iz prejšnjih časov sem, kako je, če človek nima groša pod palcem. On je bil bogat, kupil si je lepo obleko in pridobil mnogo prijateljev, ki so mu vsi rekli, da je najboljši človek, plemenit mož in to je Imbretu ugajalo. Ali ker je vsaki dan denarje le izdajal, a nič dohodkov imel, se je njegova blagajna polagoma izpraznila, ostala sta mu samo še dva groša. Odpovedati se je moral vsemu dobremu življenju in zapustiti lepe sobe, ter se preseliti v prosto sobico daleč gori pod streho, kjer si je moral sam čevlje krtačiti in gumbe šivati.

Nekoč v času tega samskega življenja postala je zvečer v njegovi sobi jako gosta tema in ni si imel s čim pipice zažgati, domislil pa si je stare copernice in tistega starega kresala. Šel je ponj. Ukresnil je in glej! Ko se je prva iskrica utrenila, odprla so se vrata in v njegovo sobo plane pes, tisti pes, ki je imel oči tako velike, kakor dve repi, in ga vpraša: „Gospod, kaj zapovedujete?“

Žveplovoapneno brozgo rabimo lahko v času, ko miruje narava in so izkušnje dogane, da je posebno umestno mazanje trt in drevja neposredno predno odžene popje.

V tem slučaju se meša ta brozga tik pred rabo z dva- do trikratno množino vode. S čopičem ali okoli palice ovito capo namažemo skrbno vse nadzemelske dele trte ali drevja. Kamor se ne doseže z roko, se lahko tudi škropi s kropilnico, vendar je to takoj po uporabi temeljito očistiti, ker žveplovoapnena brozga razjeda bakreno posodo. Dobé se pa že tudi škropilnice, ki so znotraj pocinjene ali iz take kovine, kateri žveplovoapnena brozga ne škoduje, ki so pa rabljive tudi za navadno škropljenje z bakreno galico.

Ker pri nekaterih boleznih in škodljivcih ne zadostuje, da jih zatiramo samo v času rasti, ampak tudi tedaj, ko narava miruje, je mazanje z žveplovoapneno brozgo v zgoraj opisanem času zelo priporočljivo. Kajti na ta način uničujemo zalego kiseljaka, ki razjeda spomladi trtni cvet in povzročuje poleti gnitje jagod, zatiramo razne vrste trsnih pršič in listnih uši, kaparje ter druge škodljivce iz vrst živalstva.

Žveplovoapnena brozga pa ni samo izborno sredstvo proti raznim živalskim škodljivcem, ampak ona uničuje tudi razne glivične bolezni, posebno vse vrste plesnobe (ali pepela), predvsem trtno plesnobo ali oidij, ki prezimuje svoje zimske trose in podgobja na enoletnih trtnih mladikah ter v trtnem očju.

Poleg poletnega zatiranja oidija se priporoča mazanje trt z žveplovoapneno brozgo po opisanem načinu posebno onim vinogradnikom, katerim je oidij vzlic žvepljanja in škropljenja z raznimi pripomočki uničil v pretečenih letih velik del trgatve.

Za mazanje enega orala vinograda se rabi okoli 100 l že za rabo pripravljene, to je s trikratno množino vode zredčene brozge.

Žveplovoapnena brozga se pa rabi tudi v poletnem času kot zelo uspešno sredstvo proti raznim boleznim in zajedavcem sadnega drevja. Škropi se drevje pred in po cvetenju

„Kaj je to?“ gleda vojak. To pa je že veselo kresalo, če morem tako dobiti vse, kar hočem! „Priskrbi mi nekaj denarja“, zapovedal je psu. Komaj je pes to slišal je že izginil in zopet prišel in držal v svojem gobcu veliko mošnjo polno denarja.

No sedaj je vojak vedel, kakšno čudno moč ima njegovo kresalo. Ukresal je drugič prišel je pes, ki je sedel na kišti z bakrom, ukresal je tretjič, prišel je tisti pes, ki je imel zlato. Tako se je vojak preselil zopet v lepe sobe, v lepi obleki in takoj so ga njegovi znanci zopet spoznali in ga spoštovali.

Nekoč pa je premišljeval: „Vendar mora nekaj posebnega biti, da bi se ona princezinja ne mogla pred oči dobiti. Ona da je prav lepa; ali kaj to pomagati more, če bo zmirom v gradu pod tistimi stolpi sedela! Ali bi je res ne mogel videti? Kje je pa moje kresalo?“ Ukresnil je enkrat, in pes z očmi, velikimi kakor repa, stal je pred njim.

(Nadaljevanje sledi.)

Staro kresalo.

(Nadaljevanje.)

„Ah kaj!“ zareži se on. „Povej mi takoj, zakaj hočeš rabiti kresalo, ali pa ti razkoljem s sabljo butico!“

„Ne!“ prosi baba; ali v tistem hipu pa je že glava na tleh, strese on ves denar v predpasnik, spravi kresilo in se poda proti mestu.

Iz vojaka prostaka je postal kavalir. Pripovedovalo se mu je v vsem lepem razkošnem mestnem življenju. Zvedel je pa tudi o kralju in njegovi lepi majhni princezinji.

„Kje bi se lahko videla?“ je vprašal. „Nje se ne more videti!“ dobil je odgovor. Ona stanuje v gradu iz bakra, ki je ves z zidovjem in stolpi obdan. Nikdo razen kralja ne sme k njej, ker je prerokovano, da bode ona čiste prostega vojaka v zakon dobila, kar pa kralj nikakor privoliti ne more.“

Jaz bi jo pa vendar rad videl! si misli vojak, ali zato sploh ni mogoče dobiti dovo-

in če treba 2 do 3 tedne pozneje še enkrat. Za škropljenje v poletnem času pa je treba žveplovoapneno brozgo močno z vodo zredčiti in sicer za uporabo pri pečkatem sadju s 25 do 30 kratno, pri košičnicah s 30 do 50 kratno množino vode.

Če se je kje škropilo poleti v vinogradih z žveplovoapneno brozgo proti oidiju in s kakim uspehom, mi ni znano; umestno bi pa bile tudi tozadevne poskušnje. Ker je pa trsno mladje precej občutljivo, bo treba pri takih poskušnjah žveplovoapneno brozgo zredčiti najmanj s 40 do 50kratno množino vode.

Škropiti se ne sme v prevročem dnevnem času, ker je žveplovoapnena brozga precej jedka. Zato je tudi priporočljivo si pri opravi z žveplovoapneno brozgo namazati roke z vazelino ali kakim oljem.

Za naše kraje je pa predvsem važno mazanje trt proti plesnobi eden do dva tedna preje, kakor se prične oče napenjati. Še bolje je mazati dvakrat in sicer takoj po reznji ter pred brstenjem; vendar je to mazanje pred brstenjem važnejše, ker je bolj učinkljivo. Zato se naj izvrši vsaj to. Maže se vso trto od vrha do tal. Da se delo izvrši temeljiteje, je pri reznji ostrgati vso staro

skorjo; odrezano rožje je pa znositi iz vinograda in sežgati.

Ker dobi namazani les svetlosivo barvo, je delo lahko nadzirati.

Pripomniti je, da se je opazovalo, da odganjajo namazani trsi dosti pozneje, kakor nenamazani; raditega so tudi bolj varni pred pomladno pozebo. Že to dejstvo za se govori za mazanje.

V inozemstvu se že bavi več tovaren z izdelovanjem in prodajo žveplovoapnene brozge. Ker je pa dobava iz inozemstva polna ovir in pripravljane brozge doma sitno, se je odločila domača tvrdka z žveplovimi izdelki **Anton Jurca v Ptuj**, da bo izdelovala žveplovoapneno brozgo na veliko in jo bo oddajala v obliki goste tekočine, katero bo treba samo po zgoraj opisanem načinu pred rabo zredčiti z vodo.

1 kg žveplovoapnene brozge bode stal brez posode od tovarne v Ptuj 4 K 50 v. Da si bo znala tvrdka uravnati količino izdelka, ki naj bi bil kolikormogoče vedno svež, sprejema naročila že sedaj. Sebi in tvrdki ugodni oni, ki pošlje obenem z naročilom tudi primerno posodo.

Dopisi.

V kavarni „BALKAN“, Ptuj
vsak večer KONCERT.
Čez 35 časopisov vsake vrste p. n. občinstvu na razpolago.
JANKO VUČAK
kavarnar.

Nemška nevarnost. Ako kdo misli, da je z antantino zmago v svetovni vojni nemška nevarnost odstranjena, se bridko vara. Ostanek Avstrije si je nadel ime „Nemška Avstrija“ in sanja o zvezi z Nemčijo. Na drugi strani pa se dobrika antanti in prosjači povdarjajo svoje siromaštvo. In res so Francozi tako naivni, da vidijo nevarnost samo v pruski Nemčiji, nemštvo avstrijske republike pa namenoma prezirajo — kakor noj tiščijo glavo v grm, da ne bi videli nevarnosti, francoski listi nočejo poznati „Nemške Avstrije“, temveč le „Novo Avstrijo“ (La nouvelle Autriche). Med tem pa se nemštvo pridno organizira in zbira svoje moči. „Dunajski Nemški Schulverein“ pripravlja ujedinjenje z berlinskim „Verein für das Deutschtum im Auslande.“ Vkljub svoji revščini, katero vedno povdarjajo proti antanti, zbirajo prispevke in vzdržujejo svoje agitatorje v nastalih narodnih državah. Uradnikom, ki so bili pri nas odpuščeni, daje Nemška Avstrija plačo, da ostanejo tukaj in agitirajo za nemštvo. „Schulverein“ pa je celo tako predrzen, da pošilja v naše kraje prošnje za podporo, v katerih piše med drugim: „Deutsche Ehre und deutsches Recht wären preisgegeben, wenn wir ruhig dulden wollten, wie deutsche Brüder und Schwestern in Marburg und Laibach usw. wegen ihrer Treue zu unserem deutschen Volke entrechtet, mißhandelt und vergewaltigt werden.“ In gotovo je, da bo marsikatera jugoslovanska krona dobre valute, katero nezavedni Jugoslovani nosimo v nemške trgovine, romala v malho „Schulvereina“ in od tam v naše kraje nazaj, da kupuje kupljive duše. Ako se nočemo povrniti v staro suženjstvo, moramo proti tej organizaciji postaviti močno nasprotno organizacijo. Naše slovensko trgovstvo in obrtništvo naj se združi na narodni podlagi, naši listi naj prinašajo skupne inserate narodnih tvrdk v ogroženih krajih, da bo naše ljudstvo poznalo svoje ljudi ter se ogibalo narodnih in državnih sovražnikov. Država mora podpirati to akcijo. Pred vojno so nemški trgovski in industrijski agenti in uslužbenci po vsem svetu opravljali špijonažo za Nemčijo. Te nevarnosti ne smemo trpeti med seboj. Naš odgovor na predrznost „Schulvereina“ bodi dosledno izvajanje gesla: **Svoji k svojim!**

Vera in politika. Najmočnejša stranka med Slovenci je do sedaj bila SLS. s svojo štajersko podružnico Kmečko Zvezo. Ta stranka je begala naše ljudstvo, češ da je krščanska vera v nevarnosti. Šlo je v prvi vrsti za nadvlado duhovniškega stanu, katero so nekateri spretni odvetniki (dr. Šusteršič, dr. Brejc itd.) izrabili v svojo korist. Stranko je avstrijska vlada podpirala na vse pretege. Toda po vojni je ljudstvo prišlo do spoznanja: duhovnik naj služi veri in nebeškemu kraljestvu, saj je že Krist rekel: „Moje kraljestvo ni od tega sveta!“ Tisti časi so minili, ko je rimski papež delil kraljevske in cesarske krone. Duhovniška SLS. in Kmečka Zveza je največ izgubila, ker je tudi v vojni popolnoma nekrščansko najbolj hujskala na vojno zoper Srbe. Ne gre torej za vero, ampak za moč duhovnikov. Stranka bo tudi brez moči v Beogradu, ker nobena srbska stranka ni klerikalna.

Ptuj in narodni praznik. Malo prazniškega smo opazili na državni narodni praznik dne 1. decembra. Državna in mestna poslopja so

I. sodni okraj ptujski.

Volišča	Število vpisanih volilcev	Glasovalo jih je	SLS	NSS	JDS	JSDS	SKS	VSP	KSJ
Ptuj	598	421	37	81	93	183	13	3	11
Breg	453	361	100	9	15	183	41	2	11
Cirkovci	461	379	106	1	8	95	105	8	56
Dornava	536	408	143	4	5	54	169	5	28
Gradišče	176	125	10	3	5	—	105	—	2
Jiršovci	302	229	126	1	2	15	82	2	1
Krčevina	565	412	188	12	14	125	66	2	5
Nova Cerkev	766	386	62	14	12	11	276	3	8
Polenšak	660	446	101	2	5	6	313	2	17
Ptujska gora	415	363	80	2	8	207	58	3	5
Rogoznica	368	336	137	14	8	118	32	6	21
Sela	333	250	85	3	3	32	119	1	7
Stoperce	454	275	97	4	7	122	36	2	7
Sv. Andraž v Lesk.	466	354	134	2	8	16	189	1	4
Sv. Andraž v Slov. gor.	493	337	129	5	9	3	186	—	5
Sv. Barbara v Haložah	497	308	54	2	12	12	222	1	5
Sv. Janž na Dr. polju	560	455	105	6	11	67	248	2	16
Sv. Lovrenc na Dr. p.	540	399	121	30	15	79	104	2	48
Sv. Marjeta	605	439	235	10	13	22	142	2	15
Sv. Marko	488	416	249	3	7	58	86	2	11
Sv. Urban	615	405	168	6	4	8	207	3	9
Sv. Vid	311	250	12	1	4	83	141	4	5
Zavrč	446	269	133	9	5	11	97	3	11
Skupaj	11108	8023	2612	224	273	1510	3037	59	308

II. Sodni okraj ormoški.

Ormož	582	392	159	14	76	87	55	—	1
Savci	425	320	183	9	16	24	79	5	4
Središče	660	577	231	4	101	74	163	—	4
Svetinje	749	578	350	10	80	56	35	5	42
Sv. Lenard p. Vel. Ned.	540	407	165	2	15	136	85	2	2
Sv. Miklavž	611	439	188	12	30	13	180	5	11
Sv. Tomaž	474	346	266	4	43	8	19	2	4
Velika Nedelja	549	417	233	5	16	126	34	1	2
Skupaj	4590	3476	1775	60	377	524	650	20	70

III. Sodni okraj rogaški.

Rogatec	630	449	88	3	39	286	25	2	6
Rogaška Slatina	733	545	98	10	37	305	86	2	7
Kostrivnica	274	205	43	—	5	14	143	—	—
Plat	200	146	67	1	3	4	71	—	—
Žetale	396	243	65	1	13	79	82	—	3
Skupaj	2233	1588	361	15	97	688	407	4	16

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Ptujskem listu“, ker je zelo razširjen in ga vsakdo rad čita.

Čitajte in razširjajte „Ptujski list.“

Razno.

Popis invalidov, vdov in sirot. Mnogi občinski uradi še doslej niso vposlali invalidskemu oddelku poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani izkazov o popisu vseh invalidov, vdov in sirot glasom naredbe opr. št. III. 8987/20 z dne 6. septembra 1920. Rok za vpošiljanje teh izkazov je potekel že 10. oktobra t. l. Z ozirom na to, da je odvisno od socialne statistike, ki jo ima sestaviti poverjeništvu na podlagi teh izkazov, vprašanje ureditve novih doklad k pokojninam naših preskrbljencev, je nujno potrebno, da zadošijo vsi občinski uradi nemudoma svoji dolžnosti. Opozarjamo na to, da nosijo občinski uradi vso odgovornost za morebitne posledice, ki bi nastale vsled brezbriznosti posameznih uradov. Upoštevati morajo, da ne bo mogoče sestaviti socialne statistike in vsled tega tudi ne urediti vprašanja državnih preskrbnin tako dolgo, dokler ne bodo zbrani izkazi iz vseh občin.

Zopet bombe v Gorici. V noči 22. m. m. so Italijani vrgli bombo v slovensko tiskarno. Hoteli so v prvi vrsti uničiti koledar za zasedeno ozemlje, ki je dotiskan v 25.000 izvodih. Nastal je požar, ki pa so ga pogumni Slovenci pogasili.

Ameriški izseljenci se vračajo. Letos se je vrnilo iz Amerike v Jugoslavijo 28.474 oseb, v Ameriko pa se izselilo le 1880 oseb.

Nabava poljedelskega orodja. Kakor poroča Trgovinski glasnik, je ministrstvo za poljedelstvo nabavilo večjo količino poljedelskega orodja, ki se bo prodajalo poljedelcem po znižanih cenah.

Postaja Pragersko se je začela krčiti, ker ni prometa z Ogrsko. Odpustili so 17 uslužbencev, nekaj pa so jih premestili. Nasprotno pa se je premestil iz Maribora na Pragersko tečaj za železniške uradnike.

Mariborska „Straža“ besni radi izida volitev, ki so prinesle klerikalcem tako težek poraz. Računali so v Sloveniji od 40 mandatov na najmanj 24, še celo lisjak Korošec je računl na najmanj 20. — Sedaj pa komaj 14. Brez dvoma tako žalostno dejstvo, da razumemo gnev klerikalcev, ki ga sedaj v obliki smrdeče gnojnice izlivajo na nas demokrate. Nas pušča to skrajno hladne. Naša taktika ostane slej ko prej: miren, dostojen politični boj.

Dr. Šušteršič se je glasom poročila „Jutra“ odpovedal odvetništvu v Ljubljani in se stalno naselil v Inomostu.

Verstovšku ustavljena plača. Ker g. poverjenik Verstovšek ni hotel izpolniti ukaza ministra prosvete glede imenovanja novih šolskih nadzornikov na Kranjskem, mu je ustavljena kot poverjeniku plača, enako pa tudi vsem od njega imenovanim klerikalnim šolskim nadzornikom. Ako bo še dalje nasprotoval ministrovim naredbam, bo znal minister še na drug način napraviti red.

Primorski begunci se vrnejo. V Zagrebu se je te dni vršil sestanek primorskih beguncev, na katerem se je razpravljalo o njihovem povratku v kraje, ki so pripadli Italiji. Sklenilo se je, da gre čim več naših ljudi na Reko, zlasti trgovcev, obrtnikov in delavcev. Izvoljen je bil poseben odbor, ki bo vodil vso akcijo.

Spremenjeni vozni redi. Ljubljana, 3. dec. Obratno ravnateljstvo južne železnice razglašajo: Od nedelje, 5. tm. naprej izostaneta na progi Maribor-Dravograd vlaka 416 in 417, ki sta vozila doslej ob nedeljah in praznikih (417 iz Maribora ob 13.20 uri in 416 iz Dravograda ob 20.10 uri. — Na progi Grobelno-Rogatec stopi 6. dec. v veljavo novi vozni red in sicer vozijo nastopni vlaki: mešani vlak 2901 iz Grobelnega ob 8.30 uri, prihaja v Rogatec ob 9.53 uri, mešani vlak 2903 iz Grobelnega ob 16.20 uri, prihaja v Rogatec ob 18.40 uri; v nasprotni smeri: iz Rogatec meš. vlak 2902 ob 5.10 uri, prihaja v Grobelno ob 6.43 uri, mešani vlak 2904 iz Rogatec ob 12.40 uri, prihaja v Grobelno ob 14.23 uri.

ljen. Brezdvomno ga bomo kmalu zopet videli v ministrstvu.

Nova štajerska deželna vlada. Za deželnega glavarja štajerskega je bil izvoljen zopet dr. Rintelen. V deželno vlado so bili izvoljeni štiri krščanski socialisti, štiri socialni demokratje, en pristaš kmetske stranke (Wienler) in en Vsenemec. V zvezni svet (na Dunaju) so bili izvoljeni trije socialni demokratje.

Italijani divjajo še vedno proti Jugoslovonom. Čeprav je sklenila naša država z Italijo za nas pogubno in sramotno pogodbo, nas Italijani vendar še vedno smatrajo za sovražnike. Posebno divje nastopa reški ropar D'Annunzio, ki s svojimi vojaki (arditi) puštoši in ropa po otokih, ki so priznani naši državi. Ker smo Reko izgubili, prisojeno nam je bilo pristanišče Barož, ki pa je sedaj popolnoma opustošeno in neporabno, Italijani so izropali vsa skladišča in jih nato sežgali. Železniški most so razstrelili, vso železniško progo razdejali, pristanišče pa zaprli s potopljenimi ladjami. Še huje gospodarijo na otokih. Na Krk je poslal D'Annunzio 1000 sestradanih vojakov, ki ropajo živino in živila ter vse prevažajo na Reko. Roparji tudi cerkvam ne prizanašajo. Vojaki streljajo vse križem ter mečejo granate. Mnogo oseb je bilo že ranjenih, med njimi več otrok. Dokazano je, da italijanska vlada ta nasilstva podpira, ker pošilja D'Annunziji posadki živila preko Trsta. Za tak gnili „mir“ je žrtvovala naša država čez pol milijona naših najboljših rojakov. Kako naj verujemo vestem, da se je v Rapallu sklenil tajni sporazum, da bo Italija odstranila D'Annunzija z Reke.

Na Grškem bo ljudsko glasovanje za kralja. Ker so volitve vzele vso moč Venizelosovi stranki, ki je svoječasno prisilila kralja Konstantina k odstopu, se je pozval ves grški narod, da dne 18. t. m. tajno glasuje, ali sme vlada naprositi odstopivšega kralja, da znova zasede pristol.

Sprememba v ljubljanski deželni vladi. V sled odstopa dr. Žerjava je min. svet vzel na znanje imenovanje dr. Ravniharja poverjenikom za pravosodje in Adolfa Ribnikarja poverjenikom za socialno skrbstvo.

Dve oblasti na Slovenskem. Pri razpravi v min. svetu o razdelitvi države v pokrajine je glede Slovenije prodrlo stališče demokratov in se bodo sedajne slovenske pokrajine razdelile v dve oblasti. Ena bo imela sedež v Mariboru in bo obsegala poleg Prekmurja tudi Medjimurje, druga bo imela sedež v Ljubljani in bo obsegala tudi Trbovlje, Hrastnik in menda tudi Brežice. Upravni zbori pokrajin se bodo volili z direktnimi splošnimi volitvami.

Razprave ministrskega sveta. — Centraliziranje šolstva. — Dr. Kukovc za progresivni dohodninski davek in za varovanje službene in materijelne neodvisnosti drž. uradništva. Dne 5. t. m. je min. svet končal razpravo o glavnih točkah ustavnega načrta. Sprejete so bile nekatere podrobnosti glede kompetence pokrajinskih oblasti. Za pritožbe proti sklepom pokrajinskih samoupravnih odborov bodo apelacijska (deželna) sodišča poslovala kot upravna sodišča. Obseg pokrajinske avtonomije je mnogo širši nego onih sedajnih srbskih okrožij. Šolstvo se proglašajo kot državna zadeva in se bo opravljalo centralno. — Na predlog ministra dr. Kukovca je bilo v ustavni načrt sprejeto načelo, da so vsi državljani brez razlike plemena in pokrajine v razmerju svojih sredstev enakomerno obvezani nositi državna bremena. Kot glavni državni dohodek se ima uvesti progresivni dohodninski davek, ki mora biti prost vsakih doklad. Zakonito se ima določiti primerni eksistenčni minimum. — Istotako na predlog dr. V. Kukovca se v ustavi zavarujejo temeljne pravice državnega uradništva v pogledu službene in materijelne neodvisnosti. Izrečno se uvede garancija, da sme kazni in odpust iz službe izreči le posebno disciplinarno sodišče. — Razprave se je udeležil tudi dr. Korošec in je videti, da bo končno pritrtil vsem določbam ustavnega načrta.

bila okrašena z zastavami, trgovine so bile zaprte, to je bilo vse! Ne očitamo društvom, da niso priredila slavnostnega večera — vse se je pripravljalo za Miklavžev večer, vendar bi Jugoslovanska Matica bila poklicana, da ob takih dnevih kaj priredi. Odločno pa moramo zahtevati od hišnih posestnikov, da si omislijo državne in narodne zastave in jih razobesijo na narodni praznik. Po tem bomo tudi spoznali, kdo je naš!

Narodni praznik v ptujskih šolah. Vse šole so imele skupno mašo ob 8. uri. Pri maši so svirali gg. Engerer, Fras, Gregora in Tuček. Svečana tišina je zavladovala v cerkvi, ko so zazveneli prvi akordi. Škoda, da ni bilo objavljeno, marsikateri ljubitelj glasbe bi prišel poslušat. Na koncu so peveci in pevke zapeli „Bože pravde.“ Gimnazija je po maši priredila notranjo slavnost v risalnici. Dijak Jurančič je deklamiral Igo Grundnovno pesem „Tržaškim bratom“, g. prof. dr. Komljanec je v lahko umljivem govoru očrtal nastanek naše države in zasluge Srbov za obrambo Ljubljane l. 1918. Peveci so zaključili slavnost z „Lepo našo domovino.“ Podobne slavnosti so imele tudi druge šole.

Dečja stanica v Ptuju (otroški vrtec) priredi dne 19. t. m. ob pol 5. uri popoldne v Narodnem domu božičnico. Na vsopredu so deklamacije, igra „Božična povest“, nastop božičnega moža in nato obdarovanje otrok. Vodstvo dečje stanice v Ptuju.

Mestni kino Ptuj. Zaradi gledaliških predstav se vršijo kinopredstave v nedeljo 12. decembra ob 5. in 8. uri. V ponedeljek, 13. decembra ob 8. uri pri predstavi koncert. „Lov za srečo.“ Velekrasna drama v 6 dejanjih, v glavni vlogi Elga Beck, Alfons Fryland, Grete Ruth, Frida Walden in Rastelberger. — Mladi inženjer Harmsen, kateri je srečen v ljubezni Kristine, prijateljice iz mladih let, je znašel stroj za premogovnike. Posrečilo se mu je, da so ga rabili v enem rudniku. V njega sta se zaljubili dve premožni dami ter tudi eno izmed njih poroči. Ko obhaja svatbo, nastane v rudniku eksplozija, radi česar ga kot krivca obsodijo na 3 leta ječe. Po prestani kazni se potika po svetu, dokler se ne zateče k Kristine, ter zopet doseže njeno ljubezen. — Predprodaja vstopnic v nedeljo od 11.—12. ure. Za obilen obisk se priporoča Mihael Murko, ravnatelj.

Pogreša se večja svota denarja (bankovec), ki je preminula dne 4. t. zvečer ob ob prilike kinopredstave v mestnem gledališču. Ker je dotični s tem zelo hudo prizadet, se pošteno najditelj prosi, da jo prinese zanesljivo v upravnistvo tega lista, za kar dobi primerno, zelo lepo nagrado.

Naše gledališče. Mariborski ensembel vpripori v petek dne 10. dec. Stündbergerov „Smrtni ples“ in v soboto dne 11. dec. Stündbergerov „Vampir.“ V nedeljo, 12. in ponedeljek, 13. dec. so v gledališču lepe kinovprozoritve. V torek in sredo zvečer nastopi ruski ensembel z operetami.

Požar. Dne 28. nov. v noči izbruhnil je v podstrešju hišnega posestnika Franca Lovreca v Jiršovcih ogenj, ki je dotično strešino in tam nahajajoči živež in obleko uničil. Škoda znaša okrog 50.000 K. Zavarovano pa je bilo za 400 K. Požar je nastal skoz dimnik.

Požar. Dne 26. p. m. opoldne je izbruhnil v hiši posestnika Jožefa Kidriča v Sp. Sečevem ogenj, ki je hišo in večino oprave uničil. Požar je nastal vsled preveč zakurjene peči s tem, da se je lesena stena vnela in pogorela. Škoda znaša približno 10.000 K. Zavarovano pa je bilo za 1000 K.

Politične vesti.

Narodno predstavništvo razpuščeno. Ministrski svet je sklenil, da se razpusti začasno narodno predstavništvo. Obenem se razpustijo tudi pokrajinski deželni zbori.

Minister dr. Trumbič je odstopil zaradi rapališke pogodbe ter odšel na agitacijsko potovanje v Dalmacijo, kjer je bil tudi izvo-

Da ima živina v Sloveniji najnižjo ceno, temu je edino kriva naša vlada, ki jo tvorijo večinoma pristasi SLS. In taki protikmetki gospodje naj bi pri volitvah še pripomogli do večje veljave in moči!

Kdaj odidejo Italijani z našega ozemlja? Italijanski ministrski predsednik je izjavil v zbornici, da ozemlje, ki po pogodbi pripade Jugoslaviji, še tri mesece ne bo izpraznjeno, da dobi nova jugoslovanska konstituenta dovolj časa za odobritev pogodbe.

Plačilo davka na vojne dobičke za leta 1914—1917. To plačilo se je imelo izvršiti v smislu deloma že dostavljenih plačilnih nalogov brezprizivno tekom 8 dni. Na intervencijo nekaterih mest pa je generalni ravnatelj direktnih davkov odredil brzojavno na vsa finančna ravnateljstva, da se ima to plačilo izvršiti v treh obrokih in sicer se ima plačati prvi obrok v znesku 50% tekom 30 dni po vročitvi plačilnega naloga. Drugi obrok v znesku 25% v nastopnih dveh mesecih in poslednji obrok v nadaljnih dveh mesecih. Onim, ki bi mogli dokazati, da se ne morejo držati določenega roka, more finančno ravnateljstvo dovoliti, da plačajo zadnji obrok najkasneje v osmih mesecih od dneva vročitve plačilnega naloga.

Prezračevanje po zimi. Po leti ljudje še radi prezračujejo svoja stanovanja, ker je zunaj toplo. Drugo je po zimi. Ako pride svež zrak, ki je hladen, v sobo, se nam zdi mrzlo, zato večina gleda, da pride čim manj svežega zraka v sobe, pa naj bo zrak še tako izprijen v sobi. Ljudje pač ne vedo, da se sveži zrak hitro segreje in ne vzame sobi dosti toplote. Ako je soba topla, so tople stene, tla in predmeti v sobi. Zato pri prezračevanju moramo gledati, da se le pokvarjeni zrak prenese s svežim. Zato zadostuje malo časa. Ako pa pustimo, da prihaja mrzli zrak dolgo v sobo, se ohladi stene in predmeti preveč in ti potrebujejo naravno dosti toplote, da se zopet primerno segrejejo.

Naročba.

! Komur smo dozdaj pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika. **!**

Pozor kmetje in kovači!

Vsako množino konjskih podkov števil. 1 in 2 ima oddati po znižani ceni domača trgovina

Anton Brenčič.

Mali mlin z nekoliko zemlje se išče v najem ali na spol. Naslov pove uprava liste.

Opozorjamo naše c. naročnike, inserente in odjemalce, da ni nikdo upravičen za nas prevzemati denar. Računi se naj vplačujejo po pošti ali pa direktno v Mariborski tiskarni d. d. v Mariboru. Mariborska tiskarna d. d. v Mariboru.

Raznovrstno železnino po kolikor mogoče najnižjih cenah nudi domača tvrdka **Anton Brenčič.**

Franc Iglič, Breg-Ptuj priporoča oves, lepó staro koruzo, riž, sol, sladkor, kavo, čaj, fino namizno olje, petrolej, milo, sveče, vse vrste dišave po **najnižji ceni.**

Generalno zastopstvo Jadranske zavarovalne družbe (Riunione Adriatica) v Ljubljani, Pod Trančo 2. uljudno naznanja da je izročila okrajno zastopstvo za Ptuj in okolico **g. M. Stebich, Ptuj, Slovenski trg 3.** Naša družba prevzame vse vrste zavarovanja proti požaru, vlom, zlomljenju šip in prevozna zavarovanja proti najugodnejšim pogojem. Posebno opozarjamo na vse vrste življenskih zavarovanj, katera mi prevzemamo v vseh kombinacijah in v veljavni valutih. S spoštovanjem **Generalno zastopstvo Jadranske zavarovalne družbe v Ljubljani.**

Božična darila proti nizkim cenam priporoča **F. WERHONIG, urar** Ptuj, Miklošičeva ul. 3.

Stavbinska družba Treo & drugi se priporoča.

Miši-podgane - stenice - ščurki in vsa golazen mora poginiti ako porablja moja najbolj preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim 10 K, za podgane in miši 10 K, za ščurke 20 K, posebno močna tinktura za stenice 12 K, uničevalec moljev 10 K, prašek za uši v obliki in perilu 10 in 20 K, proti mravljam 10 K, proti ušem pri perutnini 10 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, mazilo proti garjam 12 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport** **M. JÜNKER, ZAGREB 112, Petrinjska ulica 3.**

Prva jugoslov. tovarna za usnje in čevlje na Bregu pri Ptuj kupuje svinjske kože po najvišjih cenah. Sprejmejo se v tovarni na Bregu, pri usnarju g. Francu Potočniku, Minoritski trg števil. 3 in v trgovini Josipa Piricha, Hrvatski trg.

Gospoštija GROFA DRASKOVICH v Malem Bukovcu potrebuje 2 vincelira in 1 nadvincelira. Ponudbe kakor spričevalo naj se pošljejo na „Gospodarsko upravo“ Mali Bukovec via Legrad.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj. Delniška glavnica in rezerve okroglo 95,000.000.— **CENTRALA V LJUBLJANI.** Prometno mesto državne razredne loterije. **PODRUŽNICE** v Splitu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah. Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih. Daje trgovske in aprovizijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.